

Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kar Fogászati és Szájsebészeti Oktatási Intézet

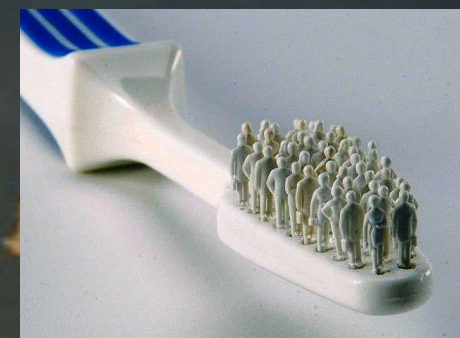
igazgató: Dr. Kivovics Péter egyetemi docens

<http://semmelweis-egyetem.hu/fszoi/>

<https://www.facebook.com/fszoi>

A gerosztomatológiai ellátás sajátosságai

Dr. Kivovics Péter
Egyetemi docens
Az orvostudomány kandidátusa
PhD

http://semmelweis.hu/fszoi/hu

Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

Semmelweis Egyetem

Keresés

ezen a honlapon teljes SE

Információk ▾ Szakfelügyelet **Oktatás ▾** Munkatársak Híreink ▾ Telefonkönyv Járóbetegszakrendelések, ambulanciák OKJ

Tudományos Diákkör

Szakdolgozat témák 2015-2016.

Rektori pályamunka témák 2015-2016.

Klinikai tehetséggondozó Program hallgatói

Teljes protetika előadások

Továbbképző előadások

Szajúregi rákok

FSZOI szakorvosjelöltek prezentációi

Sürgősségi fogászat

Az Intézetben készített szakdolgozatok prezentációi

Klinikai fogászati higiénikus képzés

Szakdolgozatok

Bemutakozás

Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet a kar legnagyobb létszámú és alapterületű intézete. Az Intézetben közel 150 munkatárs (szakorvos, szakorvosjelölt, szakasszisztens, klinikai fogászati higiénikus és nem szakdolgozó) dolgozik. Az épületben 30 fogászati kezelőegységen folyik a betegellátás munkanapokon reggel nyolc órától este nyolc óráig. Este nyolctól reggel nyolc óráig, valamint a munkaszüneti napokon fogászati sürgősségi ellátás folyik. Részt vesz az alapoktatási, szakorvosképzési és szakorvos továbbképzési feladatokban. Osztálystruktúrája a közösségi fogászat (community dentistry) kívánalmai szerint kerül kialakításra.

Elérhetőség

Igazgató:
dr. Kivovics Péter
egyetemi docens

Cím: 1088 Budapest, Szentkirályi u. 40.
Telefon: (1)317-66-00, (1)317-0951
Fax: (1) 317-91-99

Versűnnep a Semmelweis Egyetem Napköziotthonos Óvodájában

Új Munkatársak a fogászatban

abbkepzo-eloadasok/

Az idős beteg

Az időskor definíciója

- Öregedés: fiziológiás folyamat, irreverzibilis folyamatok összessége

- Időskor:

- ❖ Naptári vagy kronológiai életkor

- ❖ Biológiai életkor

- ❖ Pszichológiai életkor

- ❖ Szociális életkor

- Egészségügyi Világszervezet:

- ❖ Középkor: 45-59 év

- ❖ Idősödő kor: 60-74 év

- ❖ Idős kor: 75-89 év

- ❖ Agg kor: 90 év felett

- ❖ Matuzsálemi kor: 100 év felett

Székács B: Geriátria- az időskor gyógyászata. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2005

Fejérdy P, Nagy G, Orosz M: Gerosztomatológia- az időskor fogászata. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2007

http://www.google.hu/url?sa=t&rcet=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CC8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fseniorcenter.hu%2Fletoltheto-anyagok%2Fdoc_download%2F58-egeszseges-idskor.html&ei=c1w4Uqf2G4TJswaSjoD4Aw&usq=AFOjCNF2X0T6tZk4ZOPzyW3smc..1Pp5..p&sig2=qlq_YL3BdFlPpcAwvx61Ow

http://vizsgazz.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=743%3A11&rel&catid=83%3Aannvchodesszervezo-tetelek&Itemid=96

http://www.google.hu/url?sa=t&rcet=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CC8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.szmm.gov.hu%2Fdownload.php%3Fctag%3Ddownload%26docID%3D20679&ei=Jp44UuTYN8Ltswa5wYGgBQ&usq=AFOjCNF2X0T6tZk4ZOPzyW3smc..1Pp5..p&sig2=qlq_YL3BdFlPpcAwvx61Ow

British Society of Gerontology beosztása

- Aging (45 to 59 years)
- Elderly (60 to 74 years)
- Old (75 years)
- Very old (from age 90 years)

Diszkrimináció vagy társadalmi segítségnyújtás

www.szkek.com

Időskorúakkal foglalkozó tudományterületek

- Gerohigiéné: az értékes életminőségű öregkor biztosításával foglalkozik
- Gerontológia: öregedés és az időskor fiziológias változásait vizsgálja
- Gerontológiai demográfia: idősek aránya a népesség körében
- Szociális gerontológia: időskorúak és a társadalom kölcsönhatásait, viszonyait kutatja
- Geriátria (idősgyógyászat): öregedéssel kapcsolatos betegségek gyógyításával foglalkozik

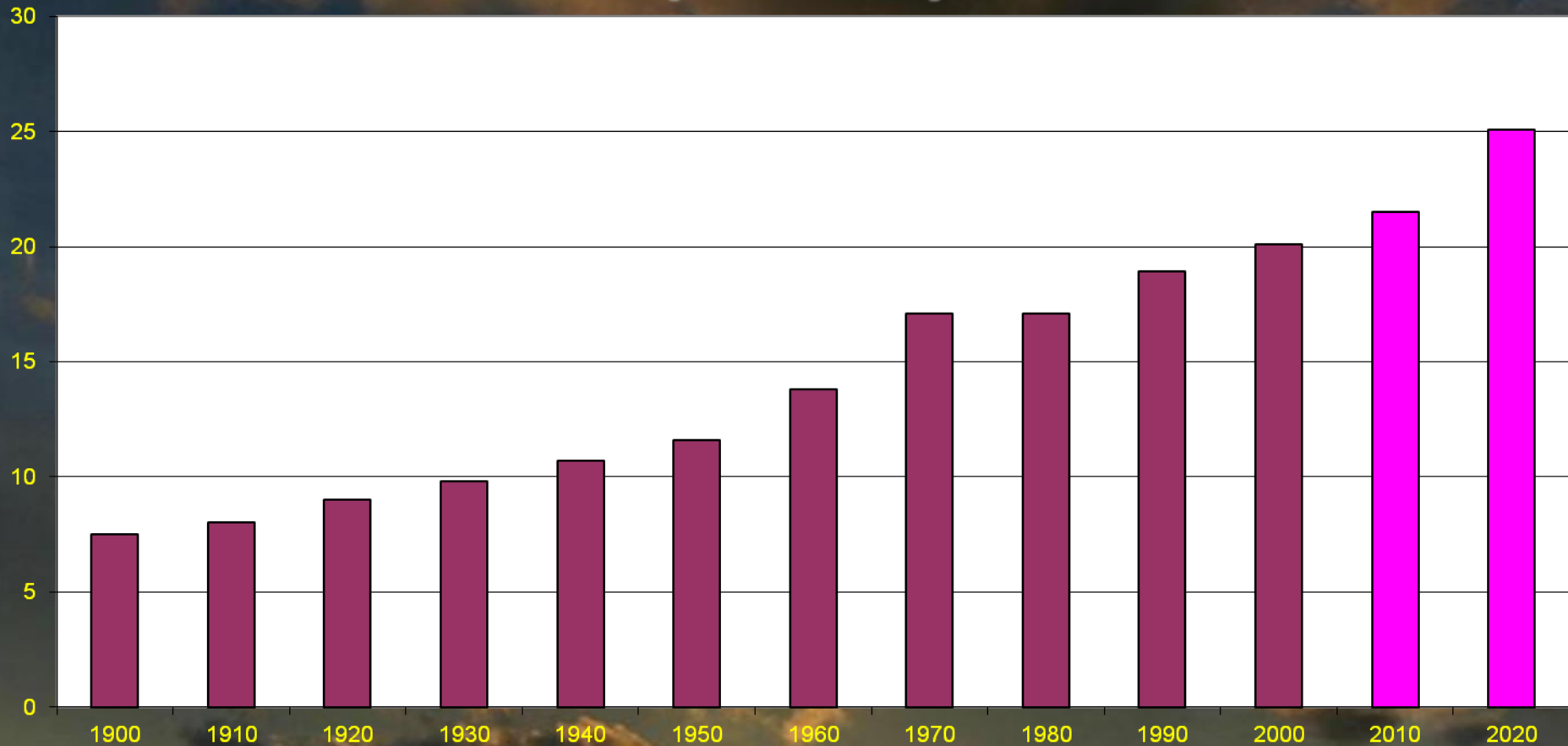
Tompa A: Népegészségügyi ismeretek. Semmelweis Kiadó, Budapest, 2008

<http://www.eujegyzet.elohi.hu/cikkek/2--gerontologia-a-gerontologia-es-a-geriatria-fogalmai--az-oregedes-fogalma-helye-jellemzoi-ok-elmeletei.html>

<http://www.google.hu/url?sa=1&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&cad=rja&sqi=2&ved=0C-EIQH4AD&url=http%3A%2F%2Fszocialis-gondozo.lapunk.hu%2Ftarhely%2Fszocialis-gondozo%2Fdokumentumok%2Fgerontologia%2F1-geriatria-gerontologia.jsp&ei=RD74U3yFKoWH4AT30IDoCg&usq=AFQjCNEVcIqtG2ttYyI0SF8RBDQ3t7UIQ14>

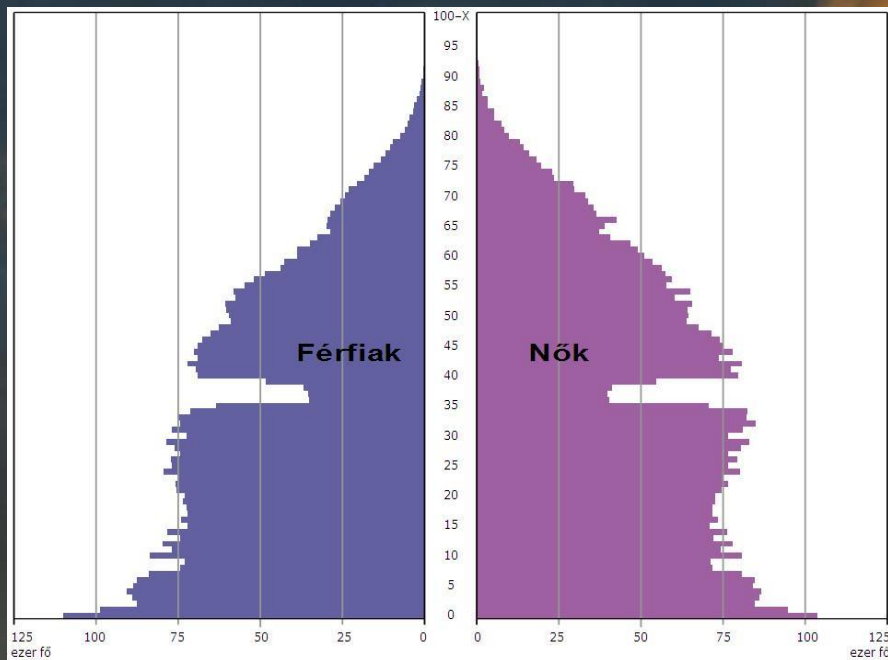

A 65 év felettek százalékos aránya a népességben (WHO)

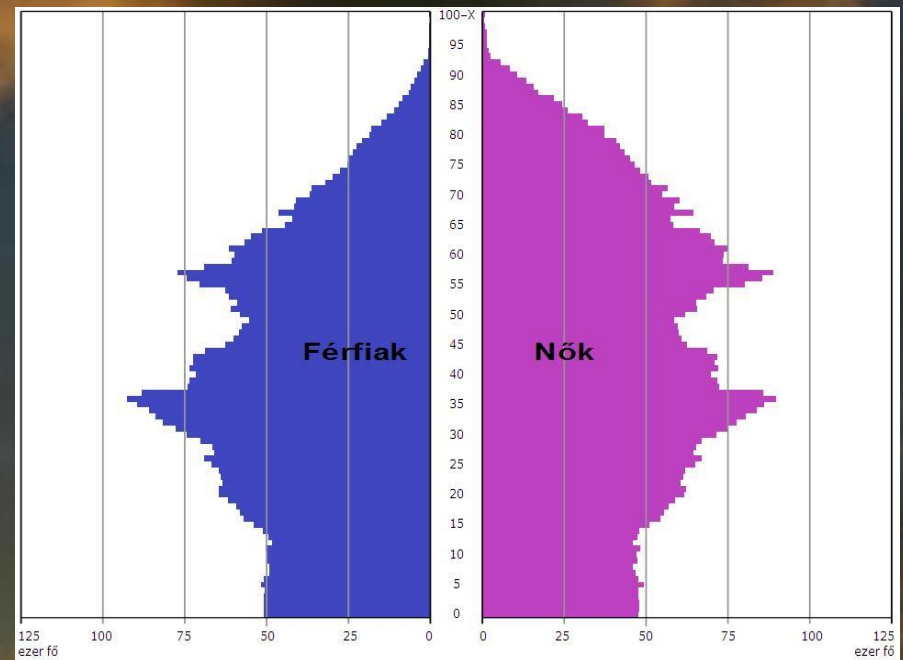

Demográfia

Magyarország lakosainak
korfája 1955-ben

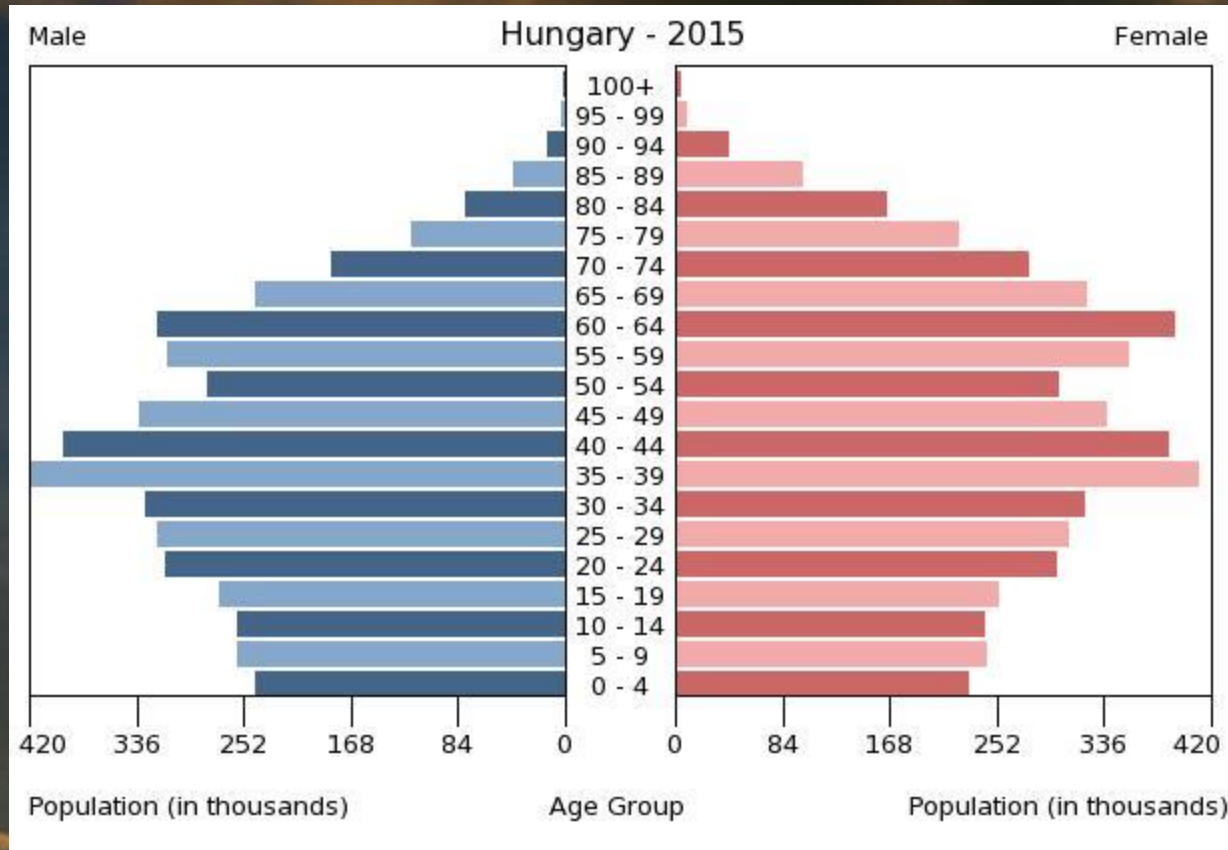

Magyarország lakosainak
korfája 2012-ben

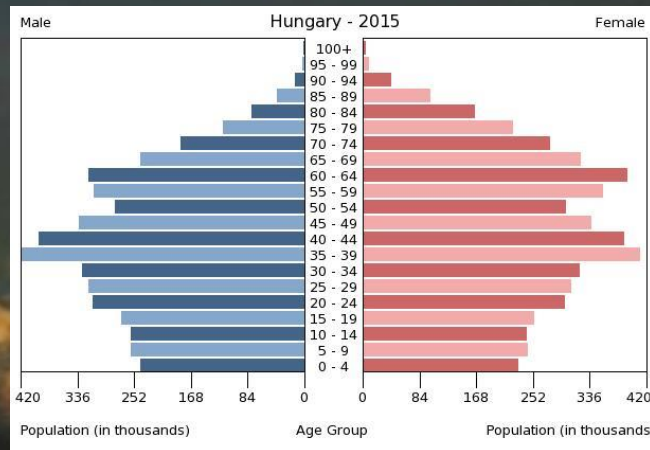
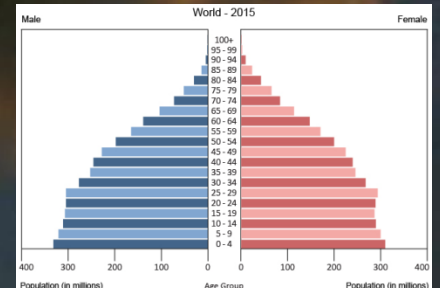
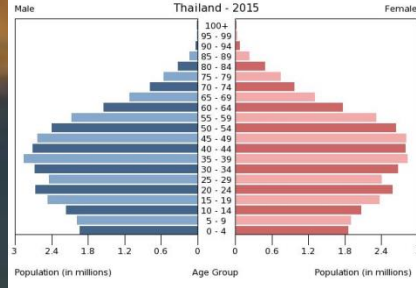
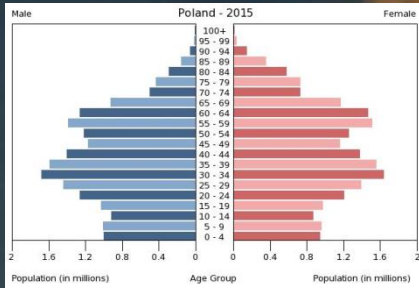
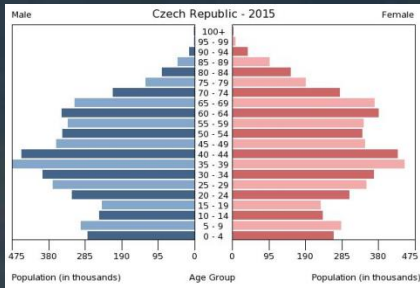
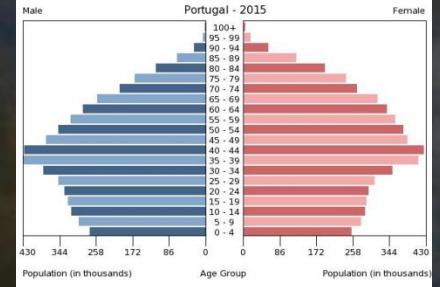
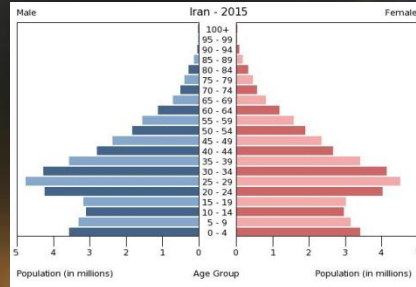
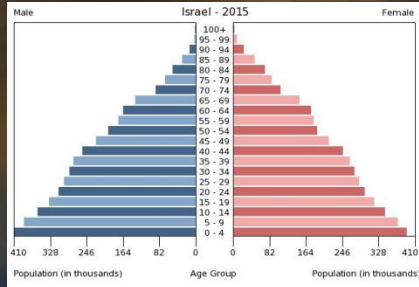
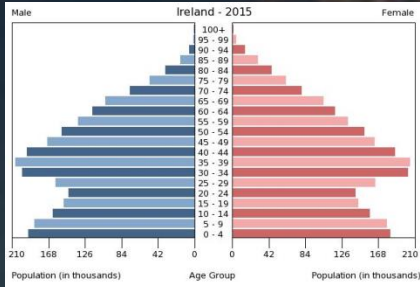

Korfa

A népesség száma és megoszlása nem és kor szerint

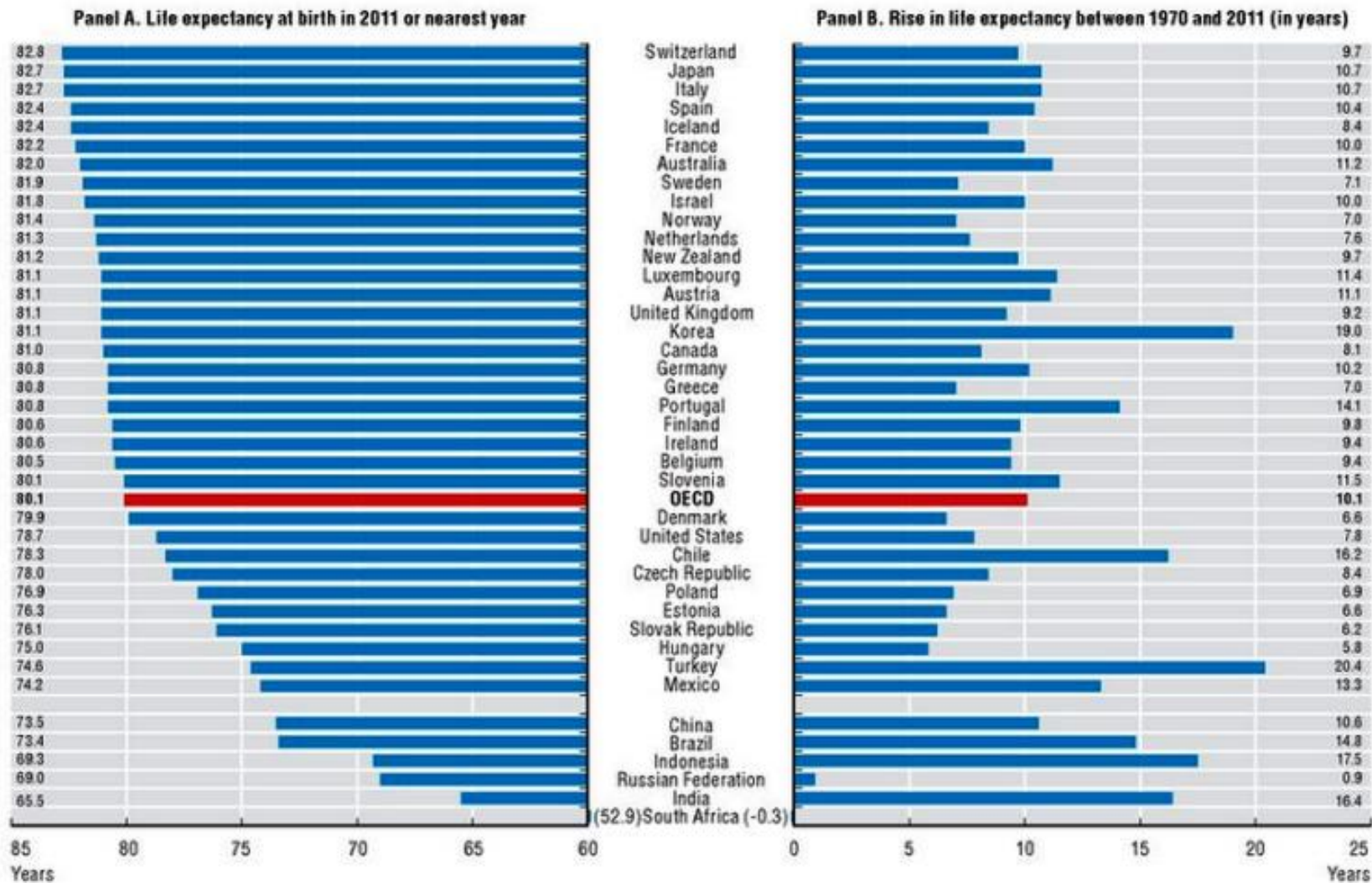

Korfák

Várható élettartam

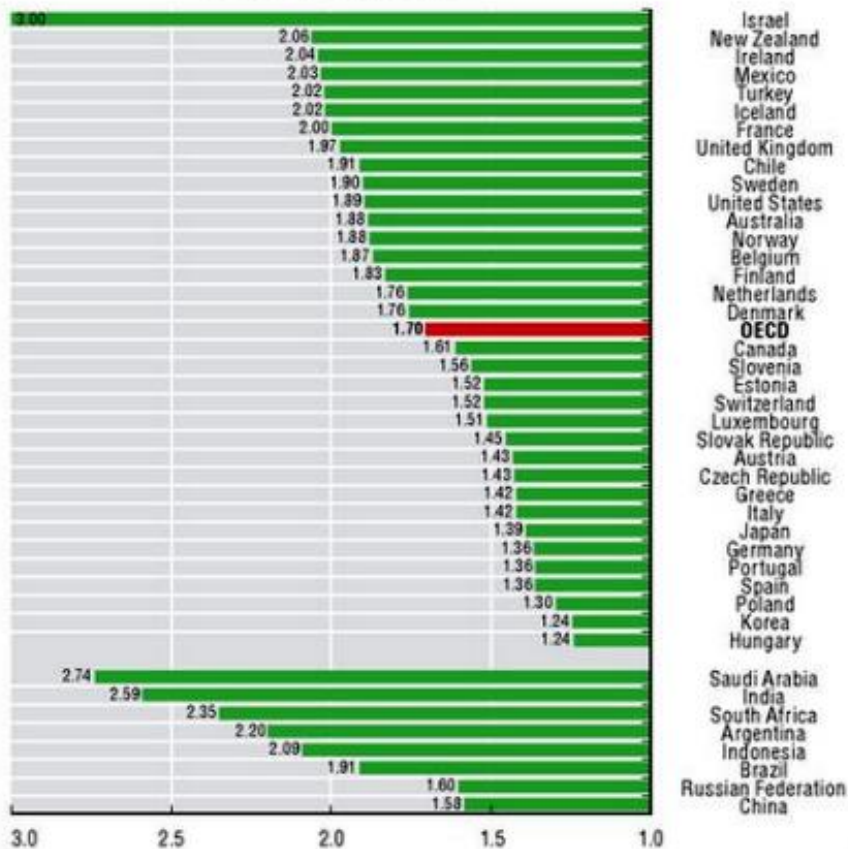
6.1. Life expectancy has increased remarkably in OECD countries

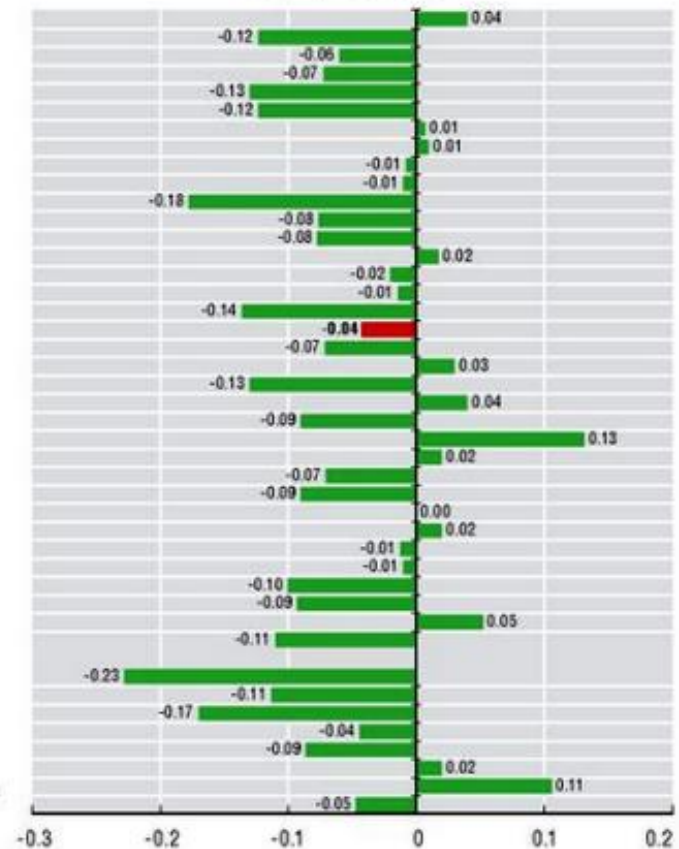
Fertilitási ráta (gyermekszám/nő)

3.3. Fertility rates across the OECD are typically below replacement level with a moderate decline since the crisis

Panel A. Total fertility rate in 2011 (x)
Number of children per woman

Panel B. Difference in TFR (number of children per woman)
between 2008 and 2011

Családi állapot

3.8. Large differences in households composition

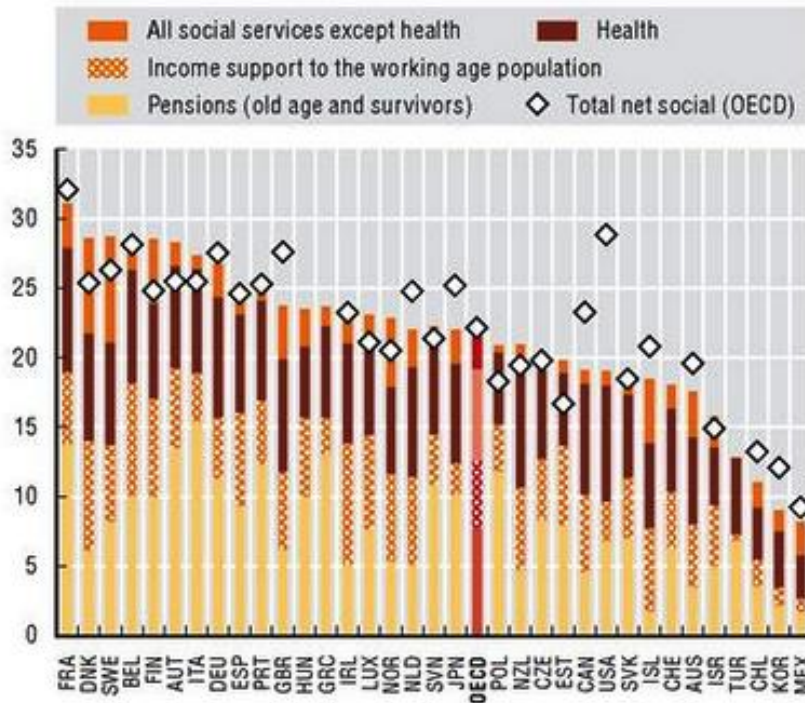
Proportion of respondents aged 15 and over by relationship status, 2012, percentages sorted by married

Költés és elégedettség az egészségügyi és szociális szférában

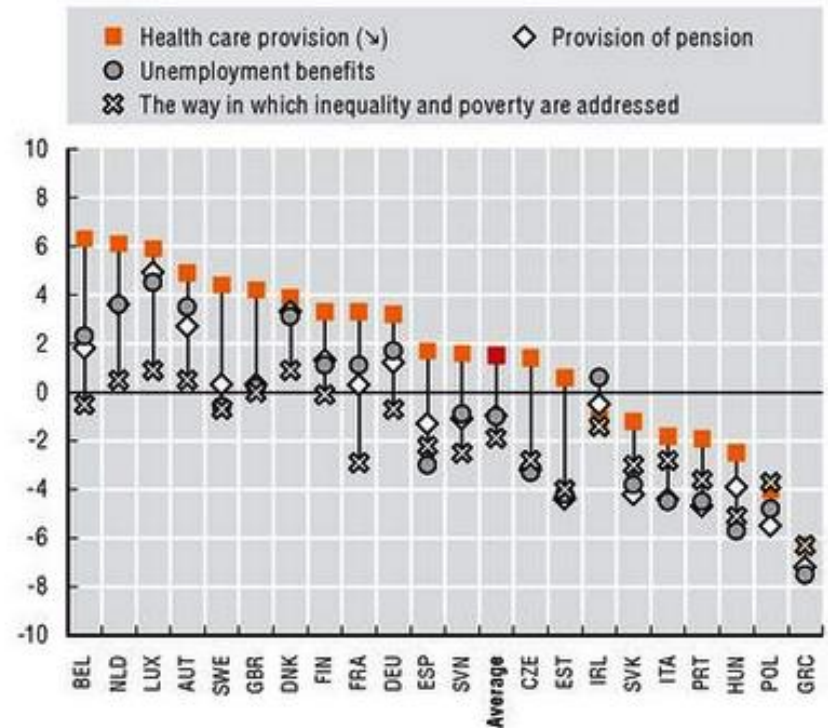
5.8. Most spending goes to pensions and health

Public social spending by broad policy area and total net social spending, in 2009, in percentage of GDP

5.9. Satisfaction with welfare state performance varies across European countries

Eurobarometer index on satisfaction for selected areas, 2012 (a neutral index is an index score close to 0 on a scale from -10 to 10)

Az időskorúak általános egészségi jellemzői

- Mozgásszervi megbetegedések
- Szív- és érrendszeri megbetegedések
- Emésztő szervrendszeri megbetegedések
- Központi idegrendszeri elváltozások
- Immunrendszer gyengülése

Szervfunkciók az 75-80 éveseknél a 30 évesekéhez képest %-ban kifejezve

W.J. Spitzer, T. Binger: Az időskorú páciens

- Agy súlya 56%
- Idegrostok száma 63%
- Ízlelőbimbók száma 35%
- Csontok ásványi anyag tartalma 70-85%
- Karizomerő 55%

Egyes megbetegedések gyakorisága a 65 évnél idősebb populációban

- Magas vérnyomás 42%
- Szívproblémák 34%
- Nagyothallás 40%
- Csökkent látóképesség 23 %
- Csökkent koordinációs képesség 40%

Az időskorúak pszichológiai jellemzői lehetnek

- Depresszió
- Agresszió
- Túlzott elvárások
- Érzékszervi problémák
- Rugalmatlan gondolkodás

Az időskorúak szociológiai jellemzői lehetnek

- Klasszikus családmodell szétesése
- A horizontális kapcsolatok leépülése
- Elmagányosodás
- A vertikális kapcsolatok átalakulása
- Függőség

Az időskorúak sztomatológiai jellemzői lehetnek

- Foghiány
- A szájnyálkahártya elvékonyodása, ebből adódó fájdalmassága, sérülékenysége
- A szubmukóza vastagságának jelentős csökkenése, ebből adódó teherviselési nehézségek
- A parodoncium állapotának romlása
- Nyálmirigyek involúciója

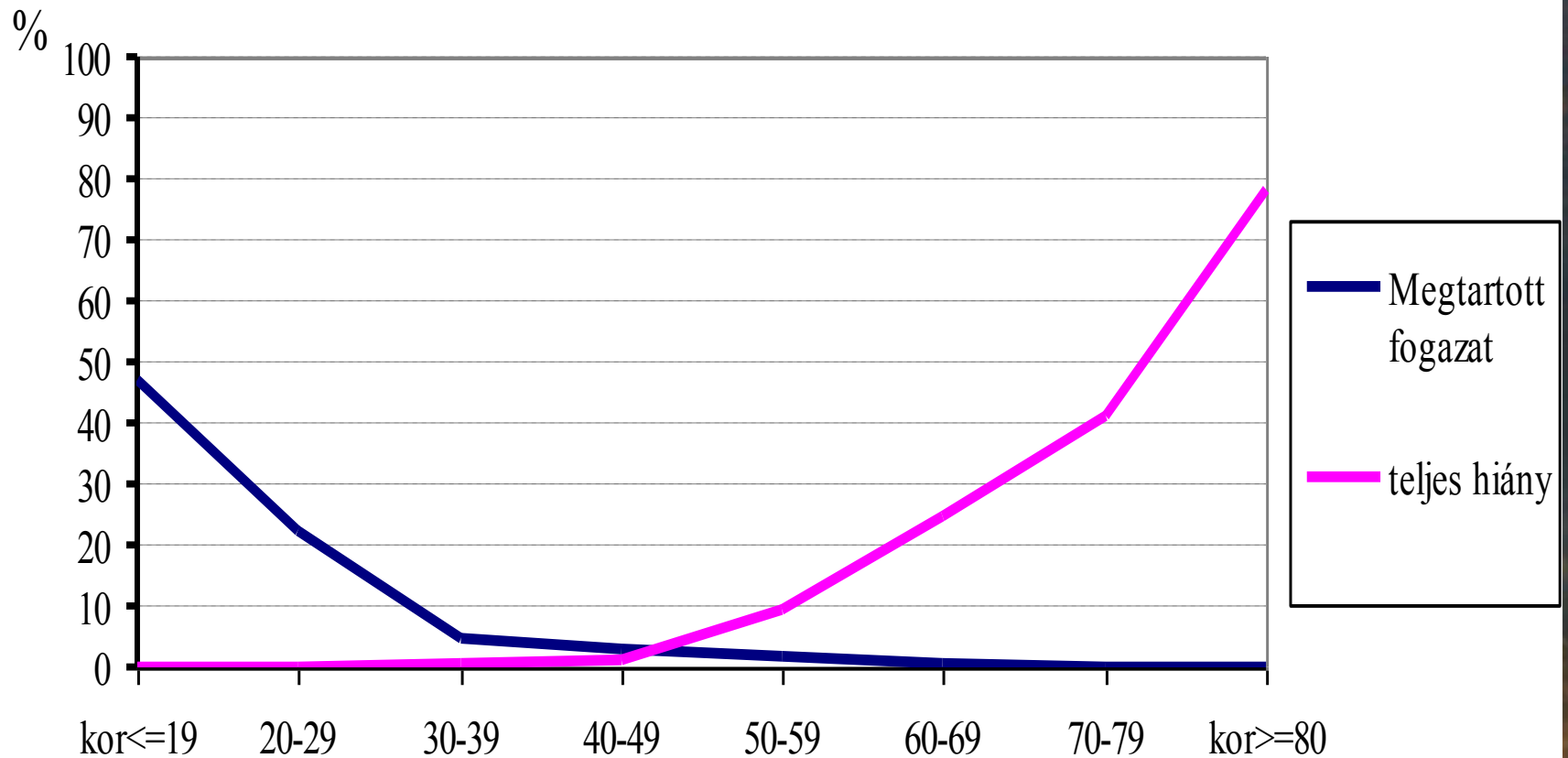
Az időskorú magyarországi lakosság szájállapotának jellemzői

1. nagy kiterjedésű foghiányok
2. nagyszámú teljes fogatlanság
3. közepesnek mondható pótoltság
4. patológiás okból, idő előtti fog elvesztés
5. nagymérvű parodontális érintettség

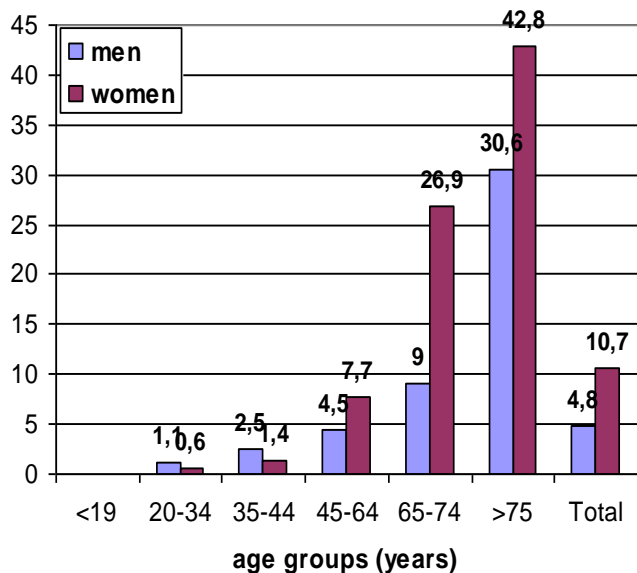
A megtartott fogazat és a teljes foghiány alakulása életkor szerint

Fejérdy és mtsi: A felnőtt lakosság fog elvesztési dinamikája Magyarországon
Fogorvosi Szemle 1998.

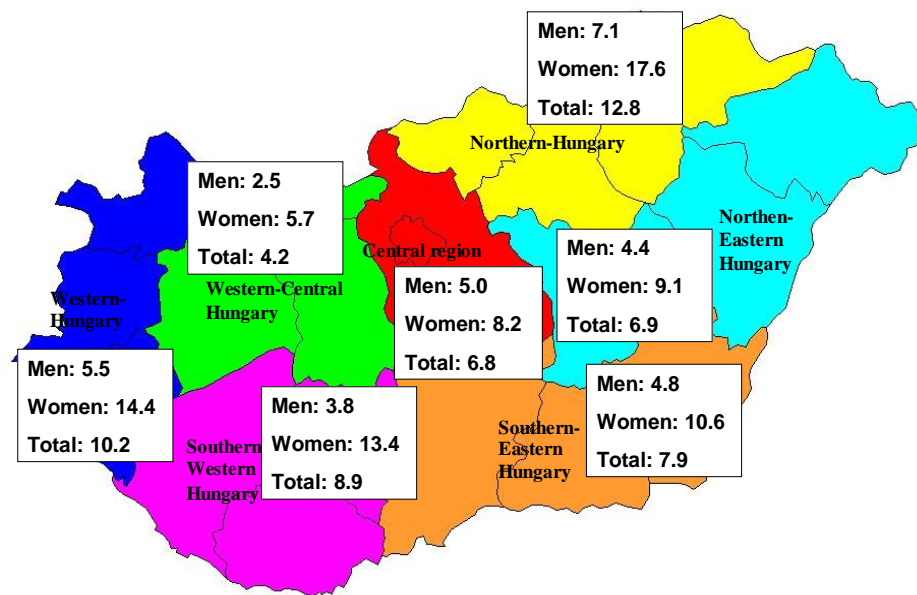

A 65 éven felüliek között a teljes fogatlanság aránya 24.1%

The prevalence of edentulous persons in different age groups by gender in Hungary (%)

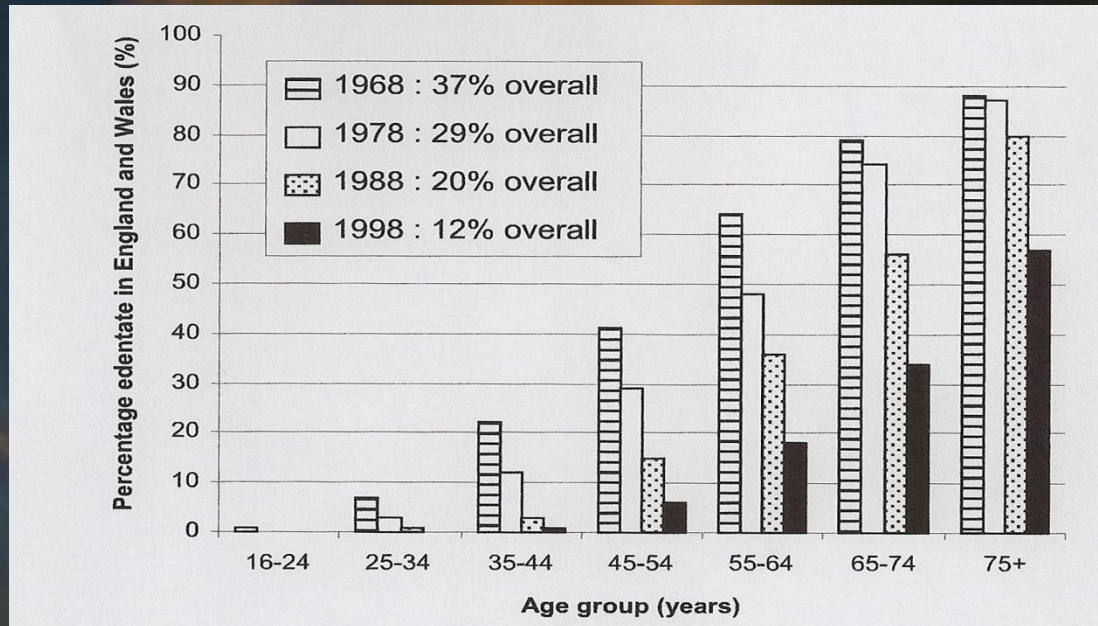
The prevalence of edentulous persons in statistical regions by gender in Hungary (%)

Fejérdy P, Fábíán T, Somogyi E, Lindeisz F. [The dental status of elderly people in Hungary based on mass screening.] *Fogorvosi Szemle* 2000; **93**: 305-12. Article in Hungarian

Madléna M, Hermann P, Tollas O, Gerle J, Fejérdy P. [Oral hygienic, nutritional habits and dental surgeon attendance of Hungarian adult population.] *Fogorvosi Szemle* 2007; **100**: 91-97. Article in Hungarian

A teljes fogatlansággal élők százalékos aránya Angliában és Walesban

Nagymérvű parodontális érintettség

Speciális gerostomatológiai kívánalmak a kezelési terv meghatározásakor

- **Az általános egészségi állapot fokozott figyelembevételre**
- **A pszichikai státusz fokozott figyelembevételre**
- **A szociológiai státusz fokozott figyelembevételre**

Az időskorú páciensek ellátásának stratégiai lehetőségei

- Halogató stratégia

- Radikális stratégia

Az ellátás lehetséges rendszerei

- ◎ Minden fogorvos részt vesz az időskorú betegek ellátásában.
- ◎ Erre szakosodott szerveződés létrehozása: ebben az esetben az adott szervezet kizárólag időskorú páciensek ellátásával foglalkozik.
- ◎ Specializált centrumok létrehozása: ez a rendszer ötvözi magában fenti két megoldás előnyeit.

„Krónikus ágyon” fekvő beteg fogsora

Lehetséges okok

Lehetséges okok

Biofilm eltávolítás

Fogsortisztító fogkefék

A fogsortisztító kefe használata

Óvintézkedések

